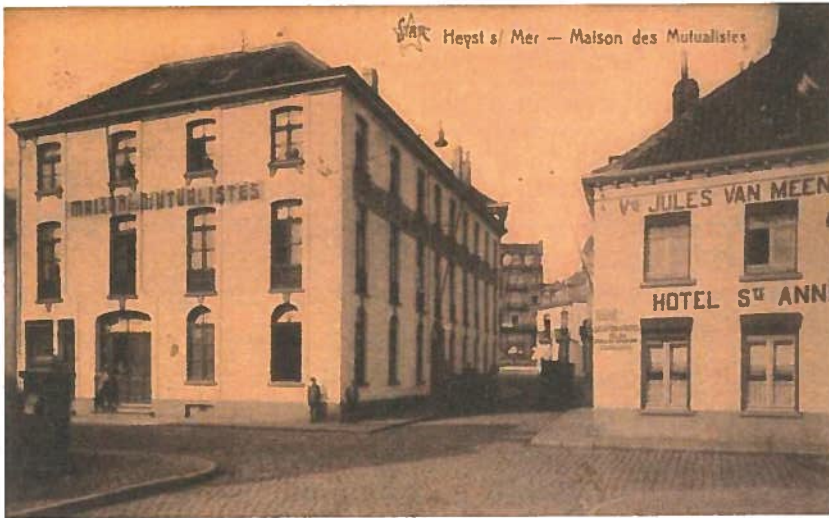

Het preventorium van Heist

Walter Meseuere

Eerst was het café, hotel en kolonie tezamen. Nadien is het café weggevallen, dan het hotelbedrijf en later in 1925 heeft men er een preventorium van gemaakt. In 1925 was er een openluchtschool, dwz de kinderen kregen buiten les in de duinen. Wanneer het echter slecht weder was zaten ze binnen in klaslokalen. Nu kan dat niet meer gedaan

worden wegens de drukte van het volk in open lucht. Doch de ramen worden zoveel mogelijk opengezet om de kinderen maximaal van de buitenlucht te laten genieten. Deze kinderen, die daar in het preventorium toekomen, zijn meestal achterlijke kinderen (jongens en meisjes van 5 tot 12 jaar) zodat het zich soms voordoet dat iemand van 12 jaar in het tweede leerjaar zit. Doch de lessen die er gegeven worden komen overeen en zijn gelijk met die van de andere scholen. Want deze worden geïnspecteerd door kantonale inspecteurs. Er zijn geen wedstrijden, wat ook onmogelijk is, daar de kinderen daar voor minimum drie maanden verblijven. Iedere federatie heeft zijn verpleegsters, d

Er zijn twee schoolhoofden. Een voor de Waalse kinderen en een voor de Vlaamse kinderen.

Voor het ogenblik zijn er 165 kinderen die verdeeld zijn in drie Waalse en drie Vlaamse klassen. Dit verschilt nochtans. Soms zijn er vier Vlaamse en twee Waalse. Doch er zijn altijd méér Vlaamse kinderen dan Waalse.

Er zijn zes leerkrachten: 4 onderwijzeressen en 2 onderwijzers. Onder die vier onderwijzeressen is er 1 Waalse en 3 Vlaamse. Een van de Vlaamse mag aan beide groepen leerlingen les geven. De Waalse klassen bevinden zich in de Peter Pan. Het was vroeger een hotel. Na de Tweede Wereldoorlog was daar de kantine voor de Belgische soldaten en nu heeft men het ingericht als bijhuis van het preventorium daar er waarschijnlijk plaats tekort was. De Peter Pan ligt slechts op een paar honderd meter van het preventorium, op de Zeedijk. De kinderen doen iedere dag een grote wandeling in de voor- of namiddag. Naast de kinderen werden er ook een veertigtal vrouwen verpleegd.

Dit preventorium staat gelijk met alle preventoria zoals Klemskerke, Astene ...

Alle leerkrachten, kinderen, directeur enz... 250 in getal, nemen 's morgens, 's middags, om 4 uur en om 7 uur hun eetmalen samen.

Iedere keer is het stipt. Te 8.30u 's morgens, niet vroeger en niet later. Om 12 uur, 4 uur en 7 uur stipt !

Hoe komen de kinderen daar ?

In België is er een antiteringskas die verschillende federaties heeft, waaronder die van West-Vlaanderen de grootste is, gezien ze een ganse provincie beslaat. Er zijn meer federaties dan provincies.

Iedere federatie heeft zijn verpleegsters, die de families gaan bezoeken die aangesloten zijn bij de mutualiteit of waar ze weten waar vader of moeder of iemand in de familie tuberculose heeft. De verpleegsters dienen daar aan de kinderen de Cuti-test toe. Die Cuti is het volgende: de verpleegsters hebben een vocht mee waarin ook bacillen, door of levend, aanwezig zijn, die ze op de arm van de zieke wrijven op drie plaatsen juist gelijk de pokken.

Daarna geven ze drie sneetjes in de huid en de operatie is afgelopen. Wanneer nu een van die wonden opzet dan is hij in zeer geringe mate geschikt om tuberculose te worden. Zetten er twee op dan al meer geschikt. Zetten er drie op dan is dat een teken dat de patiënt een goede bode is voor tuberculose. Moesten echter alle mensen die Cuti-test ondergaan dan waren er 90% waarvan minstens één streepje zou opzetten.

Nadat de kinderen de Cuti-test gehad hebben worden ze naar een preventorium gezonden ja of neen al naar gelang de uitslag.

Worden de kinderen ziek bevonden dan worden ze onderzocht door een plaatselijke dokter die gans de toestand opmaakt van het kind.

Het milieu waarin het leeft, de ouders, welke ziekten zij gehad hebben enz... zodat wanneer een kind in een preventorium terecht komt men reeds kan zeggen welk kind het is en dan wordt het nog eens onderzocht door een dokter verbonden aan de instelling en ook door een tandarts verbonden aan de instelling. Deze zien of alles wat opgegeven werd door de dokter van de woonplaats van het kind klopt met hun bevindingen, en veranderen desnoods.

Daarna worden de kinderen in de loop van de drie maanden minstens nog één maal onderzocht. Op het einde van de derde maand dat het kind daar is krijgt het zijn uitgangsvisite. Dan stelt de dokter vast of de kuur moet verlengd worden of niet.

De bijzondere gevallen – de kinderen die een bijzondere ziekte hebben - worden dagelijks onderzocht. Diegenen die een besmettelijke ziekte hebben zoals mazelen en waterpokken worden aanstonds van zodra het opgemerkt wordt afgezonderd in een zaal die de ganse dag gesloten is om te beletten dat gezonde kinderen de ziekte zouden erven en die overzetten. Men kan bet begrijpen welke verantwoordelijkheid het is met zoveel kinderen.

In het preventorium is er ook een dendisterie waar tanden getrokken worden geplombeerd worden maar waar geen nieuwe gebitten gemaakt worden. Daar is ook een kabinet voor de dokter, een pharmacie en een toestel om de kinderen te onderzoeken: radiografie.

Het is werkelijk een mooie instelling die jammerlijk te midden van de drukte gelegen is.

Ter info: dit gebouw zou ook nog dienst gedaan hebben als gemeentehuis van Heist. Gebouwd als Grand Hotel Pauwels en uitgebaat door schepen Charles-Louis Maes (boek Georges De Vent (Heist aan zee cafés en middenstand).